

27456

Repertoriumnummer 2014/9529
Datum van uitspraak 19 november 2014
Rolnummer 2012/AR/2753

Uitgifte		
Uitgereikt aan	Uitgereikt aan	Uitgereikt aan
op € BUR	op € BUR	op € BUR

Niet aan te bieden aan de
ontvanger

Tussenarrest van 19 november 2014
(aanstelling deskundige)

Hof van beroep Brussel

Arrest

18^e kamer,
burgerlijke zaken

Aangeboden op 26 -11- 2014
Niet te registreren BRUSSEL

COVER 01-00000047547-0001-0022-01-01-1

Het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, in de persoon van de Minister-president, wiens burelen gevestigd zijn te 1000 BRUSSEL, Martelaarsplein 19, voor wie optreedt de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, wiens kabinet gevestigd is te 1210 BRUSSEL, Koning Albert II-laan 19, appellant,

vertegenwoordigd door Mr. Leen VANBRABANT loco Mr. CLAES Johan, advocaat te 2550 KONTICH, Mechelsesteenweg 160;

TEGEN:

1. wonende te BERCHEM (ANTWERPEN),
2. wonende te BORNEM,
3. met zetel te KONTICH, ingeschreven met KBO-nummer
4. (voorheen de , met zetel te KONTICH, (, ingeschreven met KBO-nummer
5. , wonende te BORNEM,
6. , wonende te BERCHEM (ANTWERPEN),
7. met zetel te BRUSSEL, ingeschreven met KBO-nummer
8. voorheen met zetel te KONTICH, ingeschreven met KBO-nummer

geïntimeerden,

allen vertegenwoordigd door Mr. VAN DER VEKEN Filip, advocaat te 2018 ANTWERPEN, Desguinlei 6;

I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

1. Appellant **VLAAMS GEWEST** heeft hoger beroep ingesteld bij gerechtsdeurwaardersexploot "akte van hoger beroep" van 19 oktober 2012.
2. Het bestreden vonnis werd uitgesproken door de rechtbank van eerste aanleg te Brussel op 16 december 2011.
3. Beide partijen hebben conclusies en stukken neergelegd.
4. Op de zitting van 8 oktober 2014 werden de advocaten van alle partijen gehoord en werd deze zaak in beraad genomen.

II. TIJDIGHEID BEROEP

5. Partijen verklaren dat het voormelde vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel niet werd betekend. Het beroep is tijdig en toelaatbaar.

III. OORSPRONKELIJKE VORDERINGEN OP HET NIVEAU EERSTE AANLEG

6. Deze zaak werd op verzoek van huidige geïntimeerden ingeleid bij dagvaarding van 9 december 2009 voor de rechtbank van eerste aanleg te Brussel. De uiteindelijke vordering van de huidige geïntimeerden in eerste aanleg strekte er toen toe:

In hoofdde:

- het **VLAAMSE GEWEST** te horen veroordelen om 2.212.859,19 EUR provisioneel aan hen te betalen, meer de moratoire intrest vanaf 27 februari 2007 tot en met de datum van betaling, alsmede de kosten van het geding met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding begroot op 30.000 EUR en dit alles bij vonnis uitvoerbaar bij voorraad niettegenstaande elk verhaal en zonder kantonnement.

In ondergeschikte orde vorderden de oorspronkelijke eisers (huidige geïntimeerden) de aanstelling van een gerechtsdeskundige met volgende opdracht:

"- in aanwezigheid van partijen en/of hun vertegenwoordigers ter plaatse te gaan bij de gebouwen van [toenmalige oorspronkelijke eisers], die gelegen zijn te

- partijen te aanhoren en zich alle nuttige stukken, zo die er zijn, te laten overhandigen;

- de aan het adres: uitgevoerde werken te beschrijven;

- te onderzoeken of/en zijn advies te geven over de schade die zich heden voordoet en heeft voorgedaan naar aanleiding van de onrechtmatige stillegging;

- de gebeurlijke schade te beschrijven en de omvang ervan te ramen;

- de wijze van herstelling van deze schade te beschrijven en de kosten ervan te bepalen;

- een raming te maken van de totale schade in de meest ruime zin van het woord die [de toenmalige eisers] hebben geleden en zullen lijden naar aanleiding van de stilleggingen van de werken;
- te antwoorden op alle nuttige vragen van partijen;
- te trachten partijen te verzoenen;
- dit alles te bevestigen in een beredeneerd verslag, bij de neerlegging ter griffie, gelijkvormig de wet, binnen de termijn door de rechtbank te bepalen.”

Dit alles bij vonnis uitvoerbaar bij voorraad niettegenstaande elk verhaal en zonder kantonnement.

7. De vordering van het VLAAMSE GEWEST strekte er toen toe om de vordering van de toenmalige eisers (huidige geïntimeerden) ontvankelijk doch ongegrond te verklaren en hun te veroordelen tot de gedingkosten met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding begroot op 30.000 EUR.

IV. HET BESTREDEN VONNIS

8. De rechtbank van eerste aanleg te Brussel heeft bij vonnis van 16 december 2011 (rolnr. 09/14972/A) de vordering toelaatbaar doch ongegrond verklaard in zoverre zij ertoe strekt vergoeding te eisen van schade geleden door mevrouw , mevrouw , de heer , de heer , de en de . Laatstgenoemden worden door het bestreden vonnis buiten de zaak gesteld.

Wat de vordering tot het vergoeden van schade geleden door de en/of de betreft, werd deze eveneens toelaatbaar doch ongegrond verklaard voor wat de vergoeding betreft van volgende beweerde schadeposten:

- Huurderving: 68.250 EUR
- Extra intresten lening: 84.954 EUR
- Intresten op openstaande facturen Van Wellen: 8.000 EUR
- Verlenging investeringskrediet: 97.500 EUR
- Kosten headhunters ten gevolge van vertrek personeel: 27.000 EUR
- Honoraria 1 jaar vertrokken personeel: 75.000 EUR
- Omzetting tot hypothecaire lening: 23.925 EUR
- Morele schade: 250.000 EUR
- Verlies projecten: 380.000 EUR
- Diverse kosten Arcade: 40.000 EUR
- Kosten afvloeiing personeel na augustus 2008: 200.000 EUR
- Intresten op nog openstaande en nog te ontvangen facturen: 35.000 EUR
- Voorbehoud voor schade ten gevolge van een 'schadeclaim van Fortis';

Voor de schadeposten die in het bestreden vonnis onder randnummer 34 zijn opgenomen, zijnde de aldaar weergegeven bedragen die geïntimeerden aan verschillende aannemers

verschuldigd zijn, werd de vordering door het bestreden vonnis toelaatbaar verklaard en werd, alvorens verder recht te doen een gerechtsdeskundige aangesteld met als opdracht advies te verlenen over welke meerkosten de | en/of de | verschuldigd waren aan de in randnummer 34 opgesomde aannemers doordat de uitvoering van verbouwingswerken aan het centraal gelegen hoevegebouw (daarin begrepen de "passerelle") op de site te | , op bevel van het bestuur werd stilgelegd van 27 februari 2007 tot 7 november 2007. Ook werd de deskundige opdracht gegeven om advies te verlenen in welke mate deze meerkosten hadden kunnen vermeden worden door het nemen van maatregelen ter voorkoming van schade aan het onroerend goed (bv. afdekken van openingen met plastic) ten gevolge van het stilleggen van de werf.

De beslissing omtrent de kosten werd aangehouden.

V. DE STANDPUNTEN IN BEROEP

9. Appellant VLAAMS GEWEST vraagt zijn hoger beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren, terwijl het incidenteel beroep van geïntimeerden zou moeten worden afgewezen als ongegrond. Dienvolgens vordert het VLAAMSE GEWEST de hervorming van het bestreden vonnis voor zover het in dit vonnis aansprakelijk werd gehouden voor de al dan niet te vermijden meerkosten die de | en/of de | verschuldigd waren aan de in randnummer 34 van het bestreden vonnis opgesomde aannemers doordat de uitvoering van verbouwingswerken aan het centraal gelegen hoevegebouw (daarin begrepen de 'passerelle') op de site te | , op bevel van het bestuur werd stilgelegd van 27 februari 2007 tot 7 november 2007. Het VLAAMSE GEWEST vordert dan ook de volledige ongegrondverklaring van de vordering van geïntimeerden.

10. Geïntimeerden daarentegen oordelen dat het hoger beroep van het VLAAMSE GEWEST ontvankelijk doch ongegrond is. Zij vragen de bevestiging dat het VLAAMSE GEWEST integraal aansprakelijk is en vragen op dat punt de bevestiging van het bestreden vonnis.

Daarnaast oordelen zij dat hun incidenteel beroep gegrond is en dat het VLAAMSE GEWEST moet worden veroordeeld tot betaling aan geïntimeerden van 1.326.786,57 EUR provisioneel, meer de moratoire intrest vanaf 27 februari 2007 tot en met de datum van betaling, samengesteld als volgt:

- Eerste geïntimeerde: 10.000 EUR provisioneel
- Tweede geïntimeerde: 5.000 EUR provisioneel
- Derde geïntimeerde: 876.994,87 EUR provisioneel
- Vijfde geïntimeerde: 5.000 EUR provisioneel
- Zesde geïntimeerde: 125.000 EUR provisioneel
- Zevende geïntimeerde: 131.000 EUR provisioneel
- Achtste geïntimeerde: 173.791,70 EUR provisioneel
- TOTAAL: 1.326.786,56 EUR provisioneel

Voorts vorderen geïntimeerden de veroordeling van appellant tot betaling van de kosten van het geding waarbij de rechtsplegingsvergoeding in eerste aanleg wordt begroot op 33.000 EUR en in hoger beroep op 16.500 EUR. De expertisekosten worden begroot op 11.562,66 EUR.

Voor het overige van de schade vorderen geïntimeerden de aanstelling van een gerechtsdeskundige met als opdracht de schade te begroten. Daartoe hernemen geïntimeerden integraal hun hierboven weergegeven vordering ter zake zoals geformuleerd voor de rechtbank in eerste aanleg.

VI. DE FEITEN

11. Voor het feitenrelaas wordt integraal verwezen naar de omstandige weergave van de feiten in het bestreden vonnis waarop niets valt aan te merken en dat bij deze als hernomen wordt beschouwd. Omwille van de autonome leesbaarheid van dit arrest worden de feiten samengevat als volgt:

Dit geschil betreft verbouwingen aan een hoeve gelegen te

. Deze hoeve werd in verschillende delen verkocht bij notariële akte verleden op 29 september 2005. Deze akte voorzag in de verkoop van een hoeve met gebouwen in drie kavels.

De eerste kavel werd omschreven in de akte als volgt:

"Kavel één

Gemeente

*Een hoeve op en met grond gestaan en gelegen te aan de ter
 plaatse , thans ten kadaster bekend ; en
 deel van nummer met een oppervlakte volgens nagemelde meting van zesduizend
 vijfhonderd en vijf vierkante meter (6.505 m²)."*

De naakte eigendom van dit goed ligt voor 96/100ste in handen van de , voor
 bij mevrouw , voor 1/100ste bij mevrouw , voor
 1/100ste bij mevrouw en voor 1/100ste bij mevrouw . De
 bezit het vruchtgebruik op dit goed voor een periode van 30 jaar.

Op het bij de notariële akte bijgevoegde splitsingsplan werd dit perceel aangeduid met de letter " .

Daarnaast betrof deze akte ook volgende kavel:

"Kavel

Gemeente

*Een schuur, op en met grond gestaan en gelegen te [redacted] aan de [redacted] ter
 plaatse [redacted], thans ten kadaster bekend [redacted] met
 een oppervlakte volgens nagemelde meting van zeshonderd negentig vierkante meter
 (690m²)."*

Op het bij de notariële akte bijgevoegde splitsingsplan werd dit perceel aangeduid met de letter [redacted]. Dit goed behoort in naakte eigendom ieder voor de helft toe aan mevrouw [redacted] en de heer [redacted]. De [redacted] bezit het vruchtgebruik op dit goed voor een periode van 30 jaar.

Tenslotte voorzag deze notariële akte ook in de verkoop van het volgende onroerende goed:

"Kavel**Gemeente**

*Een schuur, op en met grond gestaan en gelegen te [redacted] aan de [redacted] ter
 plaatse [redacted], thans ten kadaster bekend [redacted] met
 een oppervlakte volgens nagemelde meting van vijfhonderd negentig vierkante meter
 (590m²)."*

Deze koop werd op het voormelde bijgevoegde splitsingsplan aangeduid met de letter [redacted]. De naakte eigendom van dit goed behoort ieder voor de helft toe aan mevrouw [redacted] en de heer [redacted]. De [redacted] bezit het vruchtgebruik op dit goed voor een periode van 30 jaar.

Deze opsplitsing in drie delen werd nog voor 1 januari 2006 kadastraal opgetekend.

Op 5 januari 2006 heeft de heer [redacted] een aanvraag ingediend bij het college van Burgemeester en Schepenen van de gemeente [redacted] met betrekking tot de verbouwingen van de hoeve, de schuur en de stalling evenals voor de aanleg van zes parkeerplaatsen aan de schuur en aan de zijkant van de hoeve.

Op 13 maart 2006 bracht het College van Burgemeester en Schepenen van de gemeente [redacted] gunstig advies uit.

Op 27 juni 2006 bracht de Cel Monumenten en Landschappen een gunstig advies uit.

Op 29 juni 2006 stelde de Gewestelijk Stedenbouwkundige Ambtenaar in zijn advies dat de voorgenomen bouwwerken vergunbaar waren voor zover zij gelegen waren in het landelijk woongebied. Er kon evenwel geen vergunning worden afgeleverd voor het deel dat gelegen was in het agrarisch gebied.

Op 17 juli 2006 heeft het College van Burgemeester en Schepenen van de gemeente KONTICH een stedenbouwkundige vergunning afgeleverd voor deze werkzaamheden, met uitzondering voor parkeerplaatsen 9, 10 en 11 omdat ze gelegen waren in agrarisch gebied, en ook met uitzondering van de voorgenomen uitbreiding van de stal achteraan omwille van dezelfde reden. Concreet betekend dit dat de werken op de percelen en vergund werden en dat er geen vergunning werd verleend voor de werken aan de stal op het perceel nr. .

De voorgenomen werken werden aangevat.

Op 18 september 2006 werd een nieuwe vergunningsaanvraag gedaan voor het geweigerde perceel , met dien verstande dat – in tegenstelling tot de eerste vergunningsaanvraag – de aldaar geplande aanbouw ditmaal zijdelings werd voorzien.

Geïntimeerden vatten vervolgens ook reeds voorbereidende werken aan voor deze laatste aanbouw.

Op 27 februari 2007 heeft de daartoe bevoegde ambtenaar mondeling de staking van de werken bevolen omdat er werken werden uitgevoerd zonder vergunning.

Dit mondelinge bevel werd bij besluit van 29 maart 2007 bekrachtigd met een integraal stakingsbevel voor de ganse site.

Op 21 mei 2007 weigerde het College van Burgemeester en Schepenen de nieuwe vergunningsaanvraag voor de stal op perceel .

Per brief van 26 juni 2007 naar appellant VLAAMSE GEWEST wijzen geïntimeerden op het feit dat zij door dit stakingsbevel bijzondere financiële en operationele schade lijden.

Per brief van 16 juli 2007 laat het VLAAMSE GEWEST weten dat dit stakingsbevel terecht is omdat de kwestieuze bouwwerken één complex uitmaken en dat de gedeeltelijke opheffing van het stakingsbevel op hetzelfde perceel onmogelijk zou zijn. Daarenboven stelt het VLAAMSE GEWEST dat geïntimeerden de garage/tuinberging moeten afbreken en tevens moeten overgaan tot het herstel in de oorspronkelijke toestand.

In een aangetekende brief van 3 augustus 2007 aan het VLAAMSE GEWEST hebben geïntimeerden gesteld dat er sprake was van machtsoverschrijding in hoofde van deze laatste en dat zij het VLAAMSE GEWEST in gebreke stelden voor alle schade die zij zouden lijden.

Dit alles vormde de grondslag voor een gerechtelijke procedure waarin het Antwerpse Hof van Beroep bij arrest van 7 november 2007 geoordeeld heeft dat het stakingsbevel niet wettelijk was. Het wordt niet betwist dat dit arrest in kracht van gewijsde is getreden.

Op 8 oktober 2008 hebben geïntimeerden gesteld dat uit het voormelde arrest blijkt dat het VLAAMSE GEWEST een fout heeft gemaakt en werd deze laatste formeel in gebreke gesteld om een schadevergoeding te betalen.

Een vergelijk met betrekking tot de schadevergoeding bleek niet mogelijk, waarna geïntimeerden zijn overgegaan tot dagvaarding van het VLAAMSE GEWEST.

Ondertussen werd de regularisatieaanvraag aanvaard en de vergunning afgeleverd bij Ministerieel Besluit van 10 oktober 2008.

In het bestreden vonnis werd echter wel reeds een gerechtsdeskundige aangesteld die zijn eindverslag reeds zou hebben neergelegd ter griffie van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel.

VII. BEOORDELING

A. Preliminair

12. De raadsman van geïntimeerden meldt in zijn tweede en definitieve syntheseconclusie dat vierde geïntimeerde (voorheen de) bij vonnis van 21 februari 2014 van de rechtbank van koophandel te Antwerpen werd toegelaten tot de overdracht onder gerechtelijk gezag waarbij deze vordering werd overgedragen aan derde geïntimeerde . Alle bedragen waartoe gerechtigd zou zijn ingevolge een eventuele veroordeling van het VLAAMSE GEWEST zouden bijgevolg moeten worden toegekend aan

Deze overdracht wordt als zodanig niet betwist door het VLAAMSE GEWEST.

B. Algemene situering

13. Daar waar geïntimeerden van oordeel zijn dat het VLAAMSE GEWEST een fout heeft begaan waardoor zij schade hebben geleden, is het VLAAMSE GEWEST van oordeel dat er geen voldoende bewijs voor handen is van enige fout, schade en oorzakelijk verband tussen beiden.

Het VLAAMSE GEWEST heeft hoger beroep aangetekend in de mate dat het bestreden vonnis op enigerlei wijze de oorspronkelijke vordering van de toenmalige eisers (huidige geïntimeerden) niet ongegrond heeft verklaard. Het incidenteel beroep van geïntimeerden strekt ertoe om vergoeding van hun beweerde schade te bekomen en dus ook een vergoeding voor schadeposten die de eerste rechter reeds heeft afgewezen als ongegrond.

Het is dan ook van belang dat hierna het bestaan wordt nagegaan van een fout, schade en een oorzakelijk verband tussen de eerst genoemde constitutieve elementen van een aansprakelijkheidsvordering. Er wordt trouwens niet betwist dat deze vordering haar grondslag vindt in de artikelen 1382 en 1383 van het Burgerlijk Wetboek.

C. De beweerde fout in hoofde van het VLAAMSE GEWEST

14. Geïntimeerden leiden uit het arrest van het Hof van Beroep te Antwerpen van 7 november 2007 af dat er sprake is van machtsoverschrijding in hoofde van het VLAAMSE GEWEST en dat uit dit arrest een afdoende bewijs van een foutief handelen kan worden afgeleid.

Het VLAAMSE GEWEST daarentegen is van oordeel dat haar bij het opleggen van het stakingsbevel geen fout valt te verwijten. Dit zou enkel een preventieve maatregel betreffen die zowel in het belang van de gemeenschap als van de betrokkenen zelf is genomen. Zij wijst erop dat in de periode vanaf het opleggen van het stakingsbevel tot en met de dag voor het tussengekomen arrest van het hof van beroep haar geen enkele fout zou kunnen verweten worden.

Daarnaast zou het vaststaan dat er sprake zou zijn van een geval van overmacht door het *“totaal nieuw standpunt van de burgerlijke rechter”* (sic.).

15. Samen met de eerste rechter moet echter vastgesteld worden dat in het arrest van het hof van beroep van Antwerpen van 7 november 2007 een uitspraak werd gedaan over een vordering tot opheffing van een stakingsbevel op grond van het toen geldende artikel 154, zesde lid van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening. Het hof van beroep van 7 november 2007 oordeelde in zijn arrest het volgende:

“Het stakingsbevel overschrijdt aldus het preventief karakter van de opgelegde maatregel. Door het uitvoeren van de vergunde werken te onderwerpen aan de (bijkomende) voorwaarde dat alle wederrechtelijke werken onvoorwaardelijk ongedaan gemaakt worden en door de opheffing van het stakingsbevel afhankelijk te maken van het herstel van de wederrechtelijke werken op het volledig perceel naar de oorspronkelijke toestand, doet de stedenbouwkundige inspecteur aan machtsoverschrijding.”

Op grond van deze overweging heeft het hof van beroep te Antwerpen besloten tot een gedeeltelijke opheffing van het stakingsbevel.

Het bestreden vonnis heeft er terecht op gewezen dat ondanks de vermelding dat de opheffing van het stakingsbevel wordt gevraagd *“in kort geding”*, dit geen uitspraak bij

voorraad is in de zin van artikel 584 van het Gerechtelijk Wetboek. De uitspraak van het hof van beroep te Antwerpen moet bijgevolg inderdaad worden beschouwd als een uitspraak ten gronde.

Bijgevolg is dit arrest bekleed met het gezag van gewijsde overeenkomstig artikel 23 van het Gerechtelijk Wetboek. Aangezien de in deze zaak betrokken partijen in dezelfde hoedanigheid verschijnen als in de zaak die het voorwerp uitmaakt van het voormelde arrest van 7 november 2007 en dit arrest in kracht van gewijsde is getreden, werd in het bestreden vonnis terecht vastgesteld dat deze vastgestelde machtsoverschrijding niet meer in vraag kan worden gesteld. De door het VLAAMSE GEWEST ingeroepen argumenten kunnen aan deze vaststelling geen afbreuk doen. Het verweer van het VLAAMS GEWEST op dit punt moet bijgevolg worden afgewezen.

16. De eerste rechter heeft eveneens terecht vastgesteld dat een machtsoverschrijding moet beschouwd worden als een fout in de zin van de artikelen 1382 en 1383 van het Burgerlijk Wetboek, behalve indien er sprake zou zijn van een rechtvaardigings- of schulduitsluitingsgrond.

Het VLAAMSE GEWEST beroept zich net zoals voor de eerste rechter op het bestaan van overmacht omdat er sprake zou geweest zijn van een totaal nieuw standpunt van de burgerlijke rechter. Ook wordt gesteld dat er sprake zou zijn geweest van een onoverwinnelijke dwaling.

Samen met de eerste rechter moet vastgesteld worden dat het VLAAMSE GEWEST niet op afdoende wijze aannemelijk maakt dat het hier werkelijk om een "totaal nieuw standpunt" in de rechtspraak zou gaan.

Ook blijkt uit geen enkel element dat de beslissing van het hof van beroep van 7 november 2007 dat uitging van een "splitsbaar karakter van de werken" van die aard zou geweest zijn dat er sprake zou zijn geweest van een onoverwinnelijke dwaling. Ook wordt niet op afdoende wijze aangetoond dat het VLAAMSE GEWEST zou hebben gehandeld zoals ieder redelijk en voorzichtig persoon zou hebben gedaan zoals zij zelf in dit verband aanhaalt.

17. Het hof stelt bovendien vast dat de eerste rechter ook vaststelde dat niet alleen de formele beslissing tot staking van de werken door de Stedenbouwkundig Inspecteur van 29 maart 2007 onwettig was wegens machtsoverschrijding, maar dat ook het mondeling stakingsbevel van 27 februari 2007 getroffen werd door dezelfde onwettigheid in zoverre het eveneens het geheel van de werken viseerde die in uitvoering waren en niet enkel de werken aan de achterliggende stal en de oprichting van een garagebox/tuinberging in agrarisch gebied.

Bijgevolg oordeelde de eerste rechter terecht dat de tussengekomen fouten zich situeren respectievelijk op 27 februari 2007 en 29 maart 2007, en niet op de datum van het tussengekomen arrest van het hof van beroep van Antwerpen.

18. Er moet bijgevolg besloten worden dat het bestreden vonnis wat betreft de vaststelling van het bestaan van een fout in hoofde van het VLAAMSE GEWEST integraal moet worden bevestigd.

D. Het beweerdde oorzakelijk verband tussen de fout en de beweerd geleden schade

19. Appellant VLAAMS GEWEST is van oordeel dat er geen oorzakelijk verband wordt aangetoond.

Zo verwijst het VLAAMSE GEWEST naar het feit dat ook de omwonenden via een eenzijdig verzoekschrift de stillegging van alle werken hebben gevraagd. Aangezien de beschikking van 12 december 2007 die in deze eenzijdige procedure werd uitgesproken, de stillegging heeft bevolen zou het causaal verband tussen de beweerdde fout en schade verbroken geweest zijn. Ook wordt verwezen naar het verzoekschrift van 19 december 2008 van een reeks burens met het oog op het bekomen van de schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van de Vlaamse minister van ruimtelijke ordening van 10 oktober 2008. Deze vordering werd wel bij arrest nr. 191.426 van 16 maart 2009 verworpen door de Raad van State.

Bovendien wordt verwezen naar het feit dat het bouwbedrijf aan alle oorspronkelijke eisende partijen toerekenbaar zou zijn. Er wordt verwezen naar het feit dat alle partijen rechtstreeks verbonden zouden zijn aan de familie [redacted] waarbij de heer [redacted] als spilfiguur zou zijn opgetreden.

Eén van die vastgestelde inbreuken is het realiseren van een "passerelle" tussen de stal en het hoevegebouw. De illegaliteit kleeft bijgevolg niet alleen aan de stal op perceel [redacted] maar ook aan het hoevegebouw op perceel [redacted] in de mate de passerelle in de dakstructuur werd geïntegreerd. Voorts zou naar aanleiding van een plaatsbezoek door stedenbouwkundig inspecteur [redacted] van 8 juli 2010 gebleken zijn dat er op andere plaatsen van het bouwplan van het hoevegebouw werd afgeweken: zo wijken de ramen in de linker- en rechter zijgevel af, en één raam werd toegevoegd in de zwarte kubus-aanbouw.

Het VLAAMSE GEWEST is van oordeel dat de schade van geïntimeerden louter en alleen te wijten is aan hun eigen fouten. Niet alleen verwijst het VLAAMSE GEWEST naar eigen fouten van geïntimeerden die van aard zouden zijn om het oorzakelijk verband te doorbreken, ook wordt verwezen naar het feit dat het mislopen van een onwettig voordeel niet tot enige vergoeding kan aanleiding geven.

Alleszins zou geen vergoeding mogelijk zijn van illegaal uitgevoerde werken omdat het hof van beroep te Antwerpen op 7 november 2007 enkel het stakingsbevel heeft opgeheven van de vergunde werken. Hierdoor werd het stakingsbevel bevestigd voor de werken die onvergund zijn uitgevoerd. Voor de schade ingevolge het stilleggen van deze onvergunde werken zou het VLAAMSE GEWEST bijgevolg niet aangesproken kunnen worden.

Bovendien zouden de fouten van geïntimeerden zwaarder doorwegen dan de eventuele fouten van het VLAAMSE GEWEST.

Voorts verwijst het VLAAMSE GEWEST naar de leer dat wanneer schade te wijten is aan de samenloop van een niet-opzettelijke fout van de aangesprokene (VLAAMSE GEWEST) en van de opzettelijke fout van het slachtoffer (geïntimeerden), deze laatsten voor hun eigen schade moeten instaan. In dit geval zouden geïntimeerden doelbewust vanuit winstbejag hebben besloten tot het plegen van een bouwmisdrijf en hierbij hun eigen belangen hebben laten prevaleren op het algemeen belang, terwijl het VLAAMSE GEWEST slechts een onopzettelijke fout zou kunnen verweten worden. Op grond van deze leer zouden geïntimeerden eveneens moeten instaan voor de totaliteit van de schade.

Tot slot verwijst het VLAAMSE GEWEST geïntimeerden dat zij niet het nodige hebben gedaan om hun schade te beperken.

20. Geïntimeerden zijn daarentegen van oordeel dat de volledige schade toerekenbaar is aan de fouten van het VLAAMSE GEWEST. Het VLAAMSE GEWEST zou een manifeste en opzettelijke fout hebben begaan en zou hiervoor aansprakelijk moeten worden gesteld. Er zou bovendien geen sprake zijn geweest van enige samenloop tussen de fout van het VLAAMSE GEWEST en de vermeende fouten van geïntimeerden.

Voorts houden geïntimeerden eveneens voor dat zij wel schadebeperkend zijn opgetreden.

In alle geval zou er sprake zijn van een oorzakelijk verband tussen de fout van het VLAAMSE GEWEST en de schade die geïntimeerden zouden hebben geleden. Er zou geen sprake zijn van enige doorbraak van dit oorzakelijk verband.

21. Het hof stelt vast dat de eerste rechter terecht heeft besloten dat de weerhouden fout van het VLAAMSE GEWEST enkel betrekking heeft op de periode van 27 februari 2007 tot 7 november 2007 en de schade die daaruit is voortgevloeid wegens het stilleggen van de werken aan de constructies die wel vergund waren.

De stelling dat het oorzakelijk verband werd verbroken tussen de fout en de eventuele schade omwille van het feit dat na het voormelde arrest van 7 november 2007 de omwonenden zelf nog stopzettingsprocedures hebben aangespannen, kan niet worden gevolgd. De eerste rechter heeft terecht vastgesteld dat er weliswaar een beschikking van de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen van 12 december 2007 wordt voorgelegd waarbij

aan geïntimeerden het bevel wordt opgelegd om de bouwwerken op te schorten, doch dat er geen stukken worden voorgelegd in verband met het vervolg van deze laatste beschikking en procedures. Uit de voorgelegde stukken blijkt alleszins dat de werken ondanks die bewuste beschikking toch opnieuw gestart zijn (zie de e-mail van 8 juli 2010 vanwege de stedenbouwkundige inspecteur). Geïntimeerden bevestigen in hun conclusies dat door toedoen van de buurtbewoners de werken hebben stil gelegen van 5 december 2007 tot 23 april 2008.

De eerste rechter heeft echter terecht vastgesteld dat dit bevel dateert van na het arrest van het hof van beroep van 7 november 2007 zodat de eventuele schade die het gevolg is van dit laatste stilleggingsbevel uiteraard niet ten laste kan worden gelegd van het VLAAMSE GEWEST. Het spreekt voor zich dat enkel de schade die het gevolg is van de schorsing van de werken in de periode van 27 februari tot 7 november 2007 ten laste kan gelegd worden van het VLAAMSE GEWEST zodat de latere stakingsbevelen of schorsingen op zich geen verbreking van het oorzakelijk verband tot gevolg hebben voor de schorsing tijdens deze periode. Schade die het gevolg is van latere stilleggingsinitiatieven kan echter niet ten laste worden gelegd van het VLAAMSE GEWEST.

Het VLAAMSE GEWEST verwijst in haar conclusies naar het feit dat geïntimeerden hun zelfde schade hebben proberen recupereren in een parallelle zaak die gevoerd werd tegen de omwonenden. Deze vordering werd echter door het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen van 27 november 2012 afgewezen als ongegrond (stuk 22 van appellante). Er is bijgevolg geen enkel bezwaar tegen het feit dat de toen gevorderde schadevergoeding naar aanleiding van het eerste stakingsbevel, in deze zaak wordt geëist. Er ligt geen enkel stuk voor waaruit blijkt dat geïntimeerden reeds een vergoeding van deze schade zouden verkregen hebben of dat er op dit ogenblik nog een gelijkaardige parallelle vordering hangende is.

22. Samen met de eerste rechter moet worden vastgesteld dat de stelling van het VLAAMSE GEWEST dat geïntimeerden een bouwmisdrijf zouden hebben gepleegd en dat hun schade-eis ertoe zou strekken een vergoeding te verkrijgen voor het mislopen van een onwettig voordeel, maar kan worden weerhouden voor zover geïntimeerden schadevergoeding eisen voor schade die geleden is ten gevolge van de stillegging van de illegaal uitgevoerde werken aan de achteraan liggende stal.

Het VLAAMSE GEWEST houdt wel voor dat de werken aan de achterliggende stal inherent verbonden zouden geweest zijn met de achterliggende schuur en dat er ook in het kader van de vergunde werken stedenbouwkundige inbreuken zouden vastgesteld zijn.

De discussie betreft voornamelijk de vraag of een "passerelle" die voorzien was tussen de achterliggende schuur en de centraal gelegen hoeve nu al dan niet vergund was.

De eerste rechter verwijst in dit verband terecht naar het feit dat blijkens het door geïntimeerden voorgelegde origineel plan deze passerelle wel viel onder de afgeleverde stedenbouwkundige vergunning van 17 juli 2006.

Het is inderdaad zo dat in de vergunning wordt gesteld dat deze vergunning niet geldt voor de werken aan de achterliggende schuur en de daaraan gekoppelde uitbreiding. Hiervoor wordt verwezen naar de schrappingen op plan nr. 105. Dit laatste plan (stuk 7 van geïntimeerden) voorziet echter geen schrapping van de "passerelle". Het VLAAMSE GEWEST legt van haar kant een plan voor waarop de "passerelle" wel werd geschrapt (stuk 20 van het VLAAMSE GEWEST), doch het VLAAMSE GEWEST maakt niet aannemelijk dat het door haar voorgelegde plan het originele plan betreft, laat staan dat het dit plan is dat ter kennis werd gebracht van geïntimeerden. In dat licht is het terecht dat de eerste rechter de voorkeur heeft gegeven aan het plan zoals voorgelegd door geïntimeerden. De werken aan de "passerelle" kunnen bijgevolg niet in rekening worden gebracht om te besluiten dat geïntimeerden geen aanspraak zouden kunnen maken op schadevergoeding omwille van de machtsoverschrijding van het VLAAMSE GEWEST die de stillegging van de werken in de periode van 27 februari 2007 tot 7 november 2007 betrof.

Bovendien geeft het VLAAMSE GEWEST toe dat in het dossier van de gemeente eveneens een plan zonder de schrapping van de "passerelle" terug te vinden is. Ze stelt wel dat haar plan het enige correcte is en dat redelijkerwijze en uit de context moet aangenomen worden dat de "passerelle" eveneens onvergund was, doch dit blijkt niet uit datgene wat werd meegedeeld aan geïntimeerden en dit standpunt wordt niet op afdoende wijze aangetoond.

Het feit dat de "passerelle" niet los zou kunnen gezien worden van de verbouwing van de onvergunde achterste schuur, zou volgens het VLAAMSE GEWEST leiden tot het eveneens onvergunde karakter van deze "passerelle". In dat verband moet worden herhaald dat uit het meegedeelde plan alleszins niet bleek dat deze constructie onvergund was. In die zin kan dit verweer evenmin worden weerhouden.

Daarnaast beroept het VLAAMSE GEWEST zich nog op het feit dat er ook nog stedenbouwkundige inbreuken met betrekking tot de ramen zouden zijn. Hiervoor verwijst appelland naar een plaatsbezoek van de stedenbouwkundig inspecteur op 8 juli 2010, doch ook dit standpunt kan niet worden weerhouden. De eerste rechter heeft terecht verwezen naar het feit dat dit slechts blijkt uit een e-mail die de stedenbouwkundig inspecteur naar aanleiding van een plaatsbezoek op 8 juli 2010 heeft verstuurd. Het betreft bijgevolg een vaststelling van na 7 november 2007. In het proces-verbaal van 14 maart 2007 was van deze inbreuken geen sprake.

Aangezien in de voorliggende zaak slechts een vergoeding kan worden geëist voor de schade die geleden werd door het stilliggen van de werken tussen februari en november 2007, valt niet in te zien hoe een eventuele fout die dateert van nadien enige invloed zou kunnen hebben op de gevorderde schadevergoeding. De eerste rechter oordeelde dan ook terecht

dat tussen de momenteel gevorderde schade en het bouwmisdrijf waarvan het VLAAMSE GEWEST melding maakt, geen oorzakelijk verband bestaat zodat er geen samenloop kan zijn tussen de fout van appellant en geïntimeerden.

In dezelfde zin kan dan ook de cassatierechtspraak van 6 november 2002 en het algemeen rechtsbeginsel *"fraus omnia corrumpit"* hier geen toepassing vinden aangezien er overeenkomstig deze rechtspraak sprake moet zijn van een samenloop. Dat is hier niet het geval. De fout van het VLAAMSE GEWEST betreft het vergunde gedeelte van de bouwwerken en niet het onvergunde gedeelte. De fout van geïntimeerden met betrekking tot de uitvoering van onvergunde werken staat daar los van. Het arrest van het hof van beroep te Antwerpen van 7 november 2007 heeft deze uitsplitsing duidelijk voor ogen gehad en heeft op dit punt eveneens gezag van gewijsde. De aard of de zwaarwichtigheid van de respectieve fouten van zowel het VLAAMSE GEWEST als van geïntimeerden doet hier dan ook niet ter zake. Er kan dan ook geen sprake zijn van enige verdeling van schade zoals het VLAAMSE GEWEST voorhoudt. Aangezien enkel de vergoeding van de schade voor de stillegging van de vergunde bouwwerken tot 7 november 2007 kan gevorderd worden, is er bijgevolg ook geen sprake van een vergoeding wegens het mislopen van een onwettig voordeel.

Ook het argument van het VLAAMSE GEWEST dat er nooit een stakingsbevel zou geweest zijn indien geïntimeerden ook geen werken zonder vergunning hadden uitgevoerd, kan niet gevolgd worden. De eerste rechter heeft in dit verband terecht geoordeeld dat een fout die een persoon begaat bij een reactie op een eerdere fout van een andere persoon, niet noodzakelijk tot gevolg heeft dat er een oorzakelijk verband bestaat tussen de oorspronkelijke fout en de schade die het gevolg is van de tweede fout. Geïntimeerden moesten en konden redelijkerwijze niet verwachten dat het VLAAMSE GEWEST bij het uitvaardigen van een stakingsbevel zich schuldig zou maken aan machtsoverschrijding. Er bestaat bijgevolg geen oorzakelijk verband tussen het bouwmisdrijf dat werd gepleegd door geïntimeerden (verbouwingen aan de achterliggende stal zonder vergunning) en de schade die bestaat uit de onmogelijkheid om de vergunde werken uit te voeren tussen 27 februari 2007 en 7 november 2007.

23. Met betrekking tot de beweerde schadebeperkingsplicht moet vastgesteld worden dat de eerste rechter de heer _____ als gerechtsdeskundige heeft aangesteld met volgende opdracht:

*"- te adviseren welke meerkosten de _____ en/of de _____ verschuldigd waren aan de in randnummer 34 van [het bestreden vonnis] opgesomde aannemers doordat de uitvoering van verbouwingswerken aan het centraal gelegen hoevegebouw (daarin begrepen de "passerelle") op de site te _____ op bevel van het bestuur werd stilgelegd van 27 februari 2007 tot 7 november 2007;
-te adviseren in welke mate deze meerkosten hadden kunnen vermeden worden door het nemen van voorlopige maatregelen ter voorkoming van schade aan het onroerend*

goed (bv. afdekken van openingen met plastic) ten gevolge van het stilleggen van de werf."

Ter zitting blijkt dat het rapport van de gerechtsdeskundige klaar zou zijn, doch op dit rapport heeft het hof op dit ogenblik nog geen acht kunnen slaan omdat de rechtbank van eerste aanleg te Brussel dit nog niet heeft overgemaakt aan het hof op het ogenblik dat deze zaak in beraad is genomen. Het VLAAMSE GEWEST verwijst in haar conclusies evenwel reeds naar het rapport, doch geïntimeerden hebben hierop nog niet gereageerd.

Het is dan ook aangewezen dat partijen dit geschilpunt verder moeten uitwerken en dat zij deze met betrekking tot deze aangelegenheid de voorliggende zaak verder in staat moet worden gesteld.

E. De beweerde schade

24. Het VLAAMSE GEWEST is van oordeel dat de schade van geïntimeerden niet wordt bewezen en geïntimeerden zelf hebben incidenteel beroep aangetekend tegen het vonnis van de eerste rechter wat de begroting van de schade betreft.

Bovendien is het VLAAMSE GEWEST van oordeel dat geïntimeerden ook vergoeding vorderen voor schade die is ontstaan na 7 november 2007 en die geen verband zou houden met het door haar opgelegde bevel tot stilleggen van de werken.

Geïntimeerden daarentegen stellen incidenteel hoger beroep in wat betreft de begroting van de schade door de eerste rechter. Zij leggen tevens verschillende stukken neer om hun schade-eis aannemelijk te maken. Zij vragen een provisionele veroordeling van het VLAAMSE GEWEST voor een bedrag van 1.326.786,56 EUR en vorderen daarnaast de aanstelling van een deskundige om de schade verder te begroten.

25. In dit verband moet opgemerkt worden dat voor de eerste rechter een provisioneel bedrag van 2.212.859,19 EUR werd gevorderd. Het overzicht in dit verband doet zich voort als volgt:

- Eerste eiseres	10.000,00 EUR provisioneel
- Tweede eiseres	5.000,00 EUR provisioneel
- Derde en vierde eiseres	1.763.067,49 EUR provisioneel
- Vijfde eiser	5.000,00 EUR provisioneel
- Zesde eiser	125.000,00 EUR provisioneel
- Zevende eiseres	131.000,00 EUR provisioneel
- Achtste eiseres	173.791,70 EUR provisioneel
TOTAAL	2.212.859,19 EUR provisioneel

Geïntimeerden stellen in hun conclusies dat zij in functie van de stukken die zij kunnen aanreiken hun vordering hebben herleid tot datgene wat zij aan de hand van hun stukken als bewezen acht. Voor het overige vorderen zij één EUR provisioneel voor de schadeposten die door hen kunnen worden bewezen of waarvan zij minstens een begin van bewijs kunnen voordragen. Hiervoor wordt de aanstelling van een deskundige gevorderd.

Concreet zien de onderscheiden vorderingen er uit als volgt:

- Vordering (eerste geïntimeerde): 10.000 EUR als morele schadevergoeding voor de stress die dit alles heeft teweeggebracht bij haar als aanstaande moeder. Daarnaast vordert zij 1 EUR provisioneel voor de werkelijke schade die zij zou geleden hebben ingevolge de stillegging van de werken en een aanstelling van een deskundige om deze schade te begroten.
- Vordering van (tweede geïntimeerde) en (vijfde geïntimeerde) zijn de eigenaars van het perceel (onder aftrek van een vruchtgebruik) van het perceel waarvoor geen vergunning werd verkregen voor datgene waarbij zij ieder afzonderlijk 5.000 EUR vorderen een schadevergoeding zowel materieel als moreel van 5.000 EUR omdat zij als jonge mensen geconfronteerd werden met een langdurige stillegging over percelen van derden met alle juridische procedures en kosten tot gevolg.
- Vordering van derde geïntimeerde en vierde geïntimeerde (voorheen) strekt ertoe een vergoeding te bekomen voor de integrale schade die zij geleden hebben ingevolge de fout van het VLAAMSE GEWEST. Dit houdt in dat er een vergoeding wordt gevraagd voor de onbeschikbaarheid, de materiële en immateriële schade aan de grondwerken/groene zone, de drainage, de ondergrondse parking, bureel vooraan, hoevegebouw en passerelle, de huurinkomsten, de extra intresten lening, intresten op aanvullende leningen, kosten verlenging investeringskrediet, de kosten wegens verloop van het personeel, kosten omzetting tot hypothecaire lening, morele schade en schade wegens verlies aan projecten evenals een aantal bijzondere kosten die zou hebben gedragen (syndicuskosten en beheerskosten).
- Vordering van zesde geïntimeerde zijnde de partner van eerste geïntimeerde zou de morele schade nog groter zijn omdat er ontërechte beschuldigingen en verdachtmakingen zouden geformuleerd zijn die geleid hebben tot een onderzoek met betrekking tot de beroepseer bij de orde van architecten. Er zou ook sprake zijn van negatieve persberichten. Om die reden zou er zich een vergoeding van minimaal 125.000 EUR opdringen.
- Vordering van zevende geïntimeerde strekt ertoe gederfde huurinkomsten van de firma te recupereren ofwel een bedrag van 81.000 EUR (=3.000 EUR x 27 maanden). Daarnaast wordt een bedrag van 50.000 EUR wegens het verlies van omzet gevorderd (geen ontvangstruimte Spin Off universiteit). In totaal zou de schade 131.000 EUR bedragen.

- Vordering van achtste geïntimeerde wordt begroot op 173.791,70 EUR en bestaat uit het verlies aan huurgelden, verlies aan werk door gebrek aan voldoende representatieve werkruimtes, verlies aan vertrouwen bij klanten, verlenging investeringskrediet, intresten en bouwkosten.

26. Uit het voorgaande blijkt echter dat enkel de schade die het gevolg is van de stillegging van de werken aan de vooraan gelegen schuur en de centraal gelegen hoeve in oorzakelijk verband staan met de fout van het VLAAMSE GEWEST. De verbouwingen aan de achterste stal staan bijgevolg niet in oorzakelijk verband met voormelde fout. In die zin moet de schade-eis van eerste geïntimeerde (vijfde geïntimeerde) (eigenaars) en zevende geïntimeerde (vruchtgebruiker) worden afgewezen als ongegrond. Op dit punt moet het bestreden vonnis worden bevestigd.

27. Ook wat betreft de vordering van tweede geïntimeerde en zesde geïntimeerde vorderen blijkbaar morele schade, doch voor beiden wordt niet verwezen naar overtuigende stukken. In het dossier zitten inderdaad krantenknipsels en een brief van de orde van architecten, maar die dateren van na stillegging door het VLAAMSE GEWEST. Daarnaast verwijzen de krantenartikelen eveneens naar de actiegroep. Hiermee heeft het VLAAMSE GEWEST geen uitstaans, alleszins wordt het oorzakelijk verband tussen de fout van het VLAAMSE GEWEST en deze berichtgeving niet aangetoond.

De vordering van tweede en zesde geïntimeerde wordt dan ook niet op afdoende wijze bewezen en moet worden afgewezen. Ook op dit punt moet het bestreden vonnis worden bevestigd, met dien verstande dat het bestreden vonnis verkeerdelijk verwijst naar de heer in plaats van zesde geïntimeerde.

28. Met betrekking tot de vordering van derde en vierde geïntimeerde evenals de vordering van achtste geïntimeerde moet opgemerkt worden dat daar waar de eerste rechter tal van posten reeds bij voorbaat afwees omdat er geen stukken werden neergelegd, er nu wel tal van stukken worden neergelegd.

Het incidenteel beroep van derde, vierde en achtste geïntimeerde moet bijgevolg als gegrond worden beschouwd in die zin dat op basis van deze stukken er ernstige aanwijzingen zijn dat de foutieve machtsafwending en de daaruit voortvloeiende stillegging van de werken derde, vierde en achtste geïntimeerden hebben geschaad. De omvang van de schade, de accuraatheid van de voorgelegde stukken en het feit of deze schade betrekking heeft op de stillegging van de werken tussen 27 februari 2007 tot 7 november 2007 wordt echter betwist.

Het hof acht het om voormelde redenen nuttig om, vooraleer recht te doen, een gerechtsdeskundige aan te stellen om advies te verlenen over de schade die derde, vierde en achtste geïntimeerde hebben geleden. Het lijkt aangewezen om dezelfde deskundige aan te stellen als diegene die in het eerste vonnis werd aangesteld, gezien deze reeds enigszins

vertrouwd is met deze zaak. Het is aangewezen om het ganse schadeluik in zijn geheel en dus na kennisname van de adviezen van de deskundige te behandelen. Het komt bijgevolg niet gepast voor om nu reeds een provisionele schadevergoeding toe te kennen aan derde, vierde en achtste geïntimeerden.

F. Gedingkosten

29. Omwille van het voorgaande worden de kosten aangehouden.

OM DEZE REDENEN, HET HOF,

Rechtsprekend na tegenspraak,

Gelet op artikel 24 van de wet van 15 juni 1935 betreffende het gebruik der talen in gerechtszaken,

Verklaart zowel het hoger beroep van appellant VLAAMSE GEWEST tegen het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel van 16 december 2011 (A.R.nr. 09/14972/A) als het incidenteel beroep van geïntimeerden tegen hetzelfde vonnis ontvankelijk;

Verklaart het hoger beroep van het VLAAMSE GEWEST ongegrond;

Wijst het incidenteel beroep van tweede geïntimeerde _____, vijfde geïntimeerde _____ en zevende geïntimeerde _____ tegen het VLAAMSE GEWEST af als ongegrond;

Wijst eveneens het incidenteel beroep van eerste geïntimeerde _____ en zesde geïntimeerde _____ tegen het VLAAMSE GEWEST af als ongegrond;

Verklaart het incidenteel beroep van derde geïntimeerde _____, vierde geïntimeerde _____ en achtste geïntimeerde _____ gegrond als volgt:

Vernietigt het bestreden vonnis in zoverre het de vorderingen van deze geïntimeerden ongegrond verklaart,

Opnieuw uitspraak doende:

Stelt alvorens verder recht te doen dezelfde gerechtsdeskundige aan met een nieuwe en bijkomende opdracht, meer bepaald:

De heer

Met als opdracht:

- Partijen op te roepen, hun aanhoren en zich alle nuttige stukken te laten voorleggen;
- Ter plaatse te gaan voor de nodige vaststellingen te doen, meer bepaald op de site gelegen te _____ ;
- Advies te geven over de omvang van de schade die het gevolg is van de stillegging van de vergunde werken in de periode 27 februari 2007 tot 7 november 2007; andere dan de door derde, vierde en achtste geïntimeerde aangevoerde schade voor dewelke in het bestreden vonnis reeds een deskundigenonderzoek werd bevolen;
- Deze schade te omschrijven en een raming hiervan op te stellen;
- De wijze van herstel van de schade te beschrijven en de kosten ervan te bepalen;
- Te antwoorden op alle nuttige vragen van de partijen;
- Trachten partijen te verzoenen.

De kostprijs van dit deskundig onderzoek wordt geraamd op 7.500 EUR (BTW inbegrepen);

Geïntimeerden zijn gehouden tot consignatie van het voorschot van 3.500 EUR (BTW inbegrepen) op de griffie van dit Hof op rekeningnummer _____ met vermelding van het rolnummer uiterlijk 15 dagen na kennisgeving van dit arrest; geïntimeerden bezorgen onmiddellijk na de consignatie een bewijs van betaling van het voorschot aan de gerechtsdeskundige;

Binnen de 15 dagen na de ontvangst van de bevestiging dat het voorschot werd geconsigneerd, deelt de gerechtsdeskundige de plaats, de dag en het uur van aanvang van zijn werkzaamheden mee, met een ter post aangetekende brief aan de partijen en bij gewone brief aan de rechter en de raadsleden; hij voegt bij deze brief een overzicht van de tarieven die hij zal toepassen voor de berekening van zijn ereloon en kosten; hij meldt in deze brief eveneens of hij zinnens is een beroep te doen op technische raadgevers en deelt in voorkomend geval de tarieven mee voor de berekening van het ereloon en kosten van die raadgevers;

Het redelijk deel van het voorschot dat onmiddellijk na de consignatie ter griffie kan worden vrijgegeven aan de deskundige, wordt bepaald op 3.500 EUR (BTW inclusief);

Het eindverslag moet uiterlijk worden neergelegd op 4 mei 2015; wanneer de gerechtsdeskundige meent dat deze termijn niet kan worden gehaald, moet hij vóór het verstrijken ervan een verzoek tot verlenging indienen;

De gerechtsdeskundige wordt erop gewezen dat hij het origineel van het verslag ter griffie moet neerleggen, samen met een gedetailleerde staat van de kosten en het ereloon, en met

PAGE 01-00000047547-0021-0022-01-01-4

de bewijzen van de aangetekende zendingen aan de partijen bedoeld in artikel 978, §2, tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek;

De gerechtsdeskundige en de partijen worden gewezen op de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek betreffende het deskundigenonderzoek, zoals gewijzigd bij wet van 15 mei 2007 en bij wet van 30 december 2009;

Houdt de beslissing voor het overige aan.

*****

Aldus gevonnist en uitgesproken in openbare burgerlijke terechtzitting van de 18de kamer van het hof van beroep te Brussel op 19 november 2014,

Waar aanwezig waren:

- Dhr. S. RAES
- Dhr. E. BODSON
- Dhr. R. VAN RANSBEECK,
- Mevr. D. VAN IMPE,

Raadsheer dd. Voorzitter,
Raadsheer,
Raadsheer,
Griffier.

D. VAN IMPE

R. VAN RANSBEECK

E. BODSON

S. RAES

